

Hebiraio

Anutunéh Yesuac kuaya mema nénézéyec.

¹ Becaru Anutunéh kua meme ic ionac murunec, hatac sasala zéma haka hénia héniaiguc yanda hécnina énézéañec. Wañu Anutu iminéñ mia ² nalé hicñima hayec yomuac tetcgiaiguc Nañawac murunec neñañ ackuazéc nénézéyec. Wañu inéh Nañá imi iwawai momac yanda mératéc memac niñac kumuyec. Wañu nañá inéñec mia baec kurumeñ iwawai moczoñ zéyu hicñidarec. ³ Nañá imi mia Anutuac edamuyawac zilaloña zéma iwac kekecyawac tanera kéréndéñ wanzac. Wañu eñeya ackuazéc kuhaguc iminéñ baec kurumeñac iwawai moczoñ nañgéma késpedesnina zuaczuac ai imi medacma ou eñeña kekera Miñ Kewu iwac héiyaiguc emma tarecac taczac. ⁴ Wañu qac buñaya hiabia soroc mératéc meyec imi kua meme uña ionac qacgina ogicogira wanzac, hénia imuac niñ imuac séciguc kua meme uña onogicma eñeña kecanzac.

Yesu imi kua meme uña onogicma eñeña wanzac.

⁵ Anutunéh kua meme uña sugcina igucnec mérac méñ yomuhuc ézéyec? Gi nuac Nañá; Ni deguc gi mihicñigénzua. Wañu muñguc mérac méñ yomuhuc ézéyec? Ni iwac mañgoc wammiwa, inéh nuac nañá wammac. ⁶ Wañu inéh mérec merac Nañá imi wagicma baeciguc

munguc lilingéma hamac nalé imuaru Anu-
tuac kua meme uñahéra moczoñ yanda eneñ
i mepésimimu zéyec. ⁷ Wañu kua meme uña
onac mia yomuhuc zéyec; Inéñ kua meme
uñahéra énézéyu luhuc éséc nec wammu. Wañu
welen qe qehéra énézéyu geric bélaña wammu.
⁸ Néñ Nañawac mia yomuhuc zéyec; Anutu,
guac tatacga edamuyaguc imi nalé tetcgia qahac
hemac. Wañu kekec solañanéñ guac héngalen
ama areña yandagawac ic kewu tacya wanzac.
⁹ Gi imi héná solañawac wamma héná biria-
wac mézégá tianzac; Imuac mia Anutu, guac Anutu-
ganéñ ségiségi wamma halécnéñ météré gémma
alahécga onogicma mema yacgéñec. ¹⁰ Wañu,
kaiwe nalé imuac hénihéñiaiguc, Miñ Kewunina,
geñ mia baecac qambaña haíma kurumenéñ acguc
mena guac méra kiwiga wanzac; ¹¹ Wañu iwawai
imi moczoñ qahac wammu, néñ Miñ Kewun-
ina, gi imi hémbéñaña kecbésémañ. Iwawai
tosara imi séwi usu éséc nec bobogima tegic-
dacmu. ¹² Wañu iwawai tosara imi séwi usu
éséc nec hainetec wambésémañ. Wañu imuhucya
imi maleku éséc nec melemma méiméiya wammu,
néñ gi imi nalé séc imuhucyanec kecna, naléga
imi tetcgia qahac hema emma hemac. ¹³ Wañu
néma naléiguc kua meme uña ionarunec ménac
mén yomuhuc zéyec? Geñ nuac héñiaiguc tac-
nanec neñ hazéchécga onopocba héná titiga wan-
dacmu. ¹⁴ Kua meme uña imi moczoñ welen
qe qeac uña, kápésic iguc nec metecgé énécmiyu
kekec hémbéñaña memuac hezac ionac welen
genéncmimu niñac méli énécmimia.

2

Técgina nimma kecmu.

¹ Imuac mia ackuazéc niñiñ imuac qéhéréngéma téc nimma kecbiñ, doku birianéñ kisañ nénécmima kembac niñac. ² Héna ac kua meme uña ionac murunec zézéya wañec iminéñ seligima nañec. Wañu héna ac imi logima ménda tohogic imi eneñ moczoñ haka imuac kitiwa dindiñacnec késadacgic. ³ Imuhuc wañgiciguc neñañ añañéñ titi eñaña imuhucya andé qewiñguc imuac kitiwa dimuhuc qiziziñgéma ogicbiñnec? Añañéñ titiac buña imi mia walac Miñ Kewuninanéñ zéhicñiyec. Wañu gezacginanéñ niñgic ieneñ héipuc selia wamma nénézégic. ⁴ Wañu iniguc momacnec Anutu eñañaoc imuhucyanec kiwi zéma, haka welicwelicgia zéma, kiwi icnéñ ménda memeyawac séc hénia hénia eñaña ewa siñ méndacma Uña téréyawac sese séc qema nénémiyec iminéñnec mia héipuc ac wañ nénécmiyec.

Gamu niñuguc meyac miyec.

⁵ Yomuhuc zéanzañ; Anutunéñ baec kurumenñ hahaya imi mia kua meme uña ionac méragina bawaiguc ménda haiyec. ⁶ Néñ méñnéñ kiwi téréya méñguc yomuhuc héipuc wamma zéyec; Miñ Kewu, geñ ic imuac niñna némaria wañu niñmianzañ? Wañu ic ac nañawac ninna némaria wañu goiya héianzañ? ⁷ Nalé hotoñadac mema-mana kua meme uña ionac ewa bacginu keru edamu eeyaguc zéma qac buña eeyagucnéñ ic kewuac opocya héimiyec. ⁸ Héimima iwawai momac yanda imi welenñ qemimu niñac hénia

duandiaiguc onopori zénec. Imuac iwac hénia duandiaiguc ménda kekera méñ ménda hezac, néñ nalé yomuaru inicni iwawai momac yandanéñ solañanec ménda welen qemimanec kecanzu. ⁹ Wañu Yesu imi nalé hotoñadac kua meme uña ionac ewa bacginu kecma humucac qenzena qema niñec. Wañu imuac niñ edamu zéma qac buña eñeñanéñ ic kewuac opoc héimiyec. Wañu neñañ haka imi hémma ninni, Anutuac ewa hiaya niñac ic embac momac yanda neñañ niñac wamma humucac howura nenimmac niñac imuhuc hicñimiyec wanzac.

¹⁰ Wañu iwawai moczoñ yanda imi iwac murunec hicñima iwacnec sac wamma kecanzu. Imuac nañhéra sasala onagicma edamuiguc kereñ kereñawac ai imi memañ zé ionac añgégéñ titiac Miñ Kewunina qenzen manzen mihicñi mima métérémiyec imi niñni sécgézac.

¹¹ Météré ai miñina zéma météré énécmimia imi momacnec mañgocnina momacguc iwac murunec hicñihicñiya. Imuac niñac gamuya ménda nimma dacmuna hécna zénénécmiyec.

¹² Acya méñ yomuhuc hezac; Ni munahécna ionac muru qac buñaga zéau énécmima gési énécmimia ionac suginaiguc guac legic héimañ.

¹³ Wañu muñguc yomuhuc zéyec; Ni iwac muru héiselimañ. Wañu muñguc yomuhuc zéyec; Ninicgic yomi imi ni zéma nambérac hécna Anutunéñ nénéña. ¹⁴ Ic méñac nambérac héra ionac sac busuginawac hénia imi momacguc, imuhucyanec Yesu acguc neñañ niñac wamma humucac kuha késa keczac Biria miñina imi

mehirimaŋ zé neŋaŋ séwi busu mema humuyec. ¹⁵ Waŋu humucac bac yandi yandi waŋgic keckecgina heheya séc qaté énécmiyu Biria miŋina welen qemiaŋgic séc hulac énécmimaŋ zé imuhuc waŋec. ¹⁶ Imi mia hélacnec, kua meme uŋa naŋgé énécmimaŋ zé qahac, néŋ neŋaŋ Abarahamac qeli naŋgé nénécmimaŋ zéma imuhuc waŋec. ¹⁷ Hénia imuac niŋac, i imi munahéra neŋaŋ séc waŋec imi nimba sécgézac. Imi mia Anutuac aiiguc hofac oo ic kiwa wamma goinina héinéncmima qeri hélanéŋ ic embac neŋaŋ doenina memaŋ zé imuhuc waŋec. ¹⁸ Eŋeyaoc manam batuciguc keremma qenzerŋ manzerŋ qeyec imuac niŋ ic manam batuciguc keczu imi hia naŋgé nénécmimacac séc wanzac.

3

Mosenéŋ welen qeŋe ic, Yesunéŋ Naŋa wanzac.

¹ Zéma mazua imi hénia yomuhuc niŋac zézuac; Kurumeŋ miŋinanéŋ héihéré énécmiyu neŋawu momacnec dacmuna téréya kecziŋ imi niŋzéŋgéma zéauanziŋ imuac Méliméli icnina zéma hofac oo ic eŋeŋanina keczac Yesu iwac qeriginanéŋ nimmu. ² Inéŋ mia kumu miyec iwac mia wamma Mosenéŋ Anutuac ama yandaiguc ai meyec imuac séciguc ai ic keŋqe haŋe qahac kerec. ³ Ama meanzac iwac qac buŋayanéŋ ama eŋeya qac buŋaya ogicanzac. Imuhucyanec Yesuac qac buŋayanéŋ Moseac qac buŋaya ogicma eeyaguc wanzac. ⁴ Amaya amaya imi mihicŋi hicŋi icyaguc, iwawai momac yanda

mihicjidarec imi Anutu. ⁵ Wañu Mose imi andiawac buña suruc zézéya imuac héipuc ac zéauman zé Anutuac ama séc welen qe qe ai ic kenqe haqeya qahac kerec. ⁶ Wañu Kristo imi Anutuac naña wamma amaya eneya méra bawu galenqéma kerec. Amaya imi mia neñañ, niñkumu zézé ségiségiyauc zéma bac efiefi késa kecbiñguc imuac buña wambiñ.

⁷ Imuac Uña Téréyanén zézac séc Deguc ini iwac ara ninzuiguc, ⁸ Baec kisiaiguc manam batucac naléiguc ic embac ienen Anutu hazéc wammigic éséc ewa seli ménda wammu. ⁹ Baec imuaru mia yanda hécgina ienen batucgé némma yawuñ 40 imuac séc nuac wawañ memena imi héngic. ¹⁰ Wañu hénia imuac niñac neñ mia hicñisai imi onac qeri biric wañ énécmima yomuhuc zéyi; Ewa qeriginaiguc imi nalé séc sohoma rouc wañanzu, imuhuc wamma ienen nuac hénia imi ménda héñtegicanzu. ¹¹ Imuac niñac qerina biriyu zézé seli ac yomuhuc zéyi; Ienen mia nuac tacniniñ ama baeciguc ménda keremmu.

¹² Dacmuna hécna técgina nimma kecmu, kecma onarunec méñnéñ mén ewa qeri biria ninzén ninzén igucnec ménda hahaya tizozoma Anutu kekeraguc iwac murunec eliñgé amuma néngacbu niñac. ¹³ Imuac onac murunec méñac mén biriawac manam batucnéñ wañ énécmiyu ewa qeriginanéñ hoc tanec seligiwac niñac. Imuac niñac kaiweya kaiweya haréyu deguc deguc zéni kenanzac éséc enaocnec meseli amuma kecmu. ¹⁴ Neñañ ninzén ninzén walac meyiñ imi selianec késamanec kenkecma tetec-

giaiguc kerembiñiguc imi Kristoac ai momachéra wambin. ¹⁵ Zézéya mén yomuhuc hezac; Ini nalé yomuac iwac ac ewaya ninzuiguc bec nec hazéc wammima kecañgic éséc ewa seliseli ménda wammu. ¹⁶ Mosenéñ onagiru méndacmima Izipte baec igucnec sénganğen magic imi eneñ qahac zéwiñiguc dimi eneñ imi ara niñbipimaguc hazéc wammigic? ¹⁷ Wañu késpedesic wamma baec kéra kérésiaiguc humuqai wañgic ionac qahac zéni dimi onac Anutunéñ niñu qeria biriyu yawuñ 40 tecgéyec zéwiñ? ¹⁸ Wañu Anutunéñ ic embac ara qegic ionac niñac ménda zéyeciguc dimi onac zéselima nuac tacniniñ ama baeciguc ménda keremmu zéyec? ¹⁹ Imuac neñañ yomuhuc hémbin, ieneñ imi ménda ninzéhğégic hénia imuac niñac mia baec imuaru keremmuac séc qahac wañec.

4

Anutunéñ bianañ tac niniñac zéseli nénécmiyec.

¹ Imuac bac yandi yandi wamma kecbin, iwac tacniniñ baeraiguc kereñ kereñawac sisipac ac imi nanzacnec, onarunec ménéñ mététañgécwac niñac. ² Buña suruc hia bia bec nec énézézéya wañec imuacnec neñañ momacnec nénézézéya wanzac. Wañu ackuazéc niñgic imi eneñ ménda ninzéhğéma toroqegic imuac niñac héra qahac wañec. ³ Imi mia Anutunéñ yomuhuc zéyec séc, qerina biriyu zéselima zéyi éséc nec ini nuac kendoniguc érémuac séc qahac wammac. Néñ kilendac baec kurumeñ zéyu hicñiyec igucnec éréma deguc, añgég titiac ai ara Anutunéñ

z'éyec imi hélaguc wandaczac imuac niḡac, bec ninz'éngéma kecanziḡ neḡaḡ imi Kendonḡ imuaru kereḡdacziḡ. ⁴ Imuac kiwi méḡiguc kaiwe q'été 7 imuac ac méḡ yomuhuc z'éyec; Anutu imi aiya moczoḡ medacmaguc kaiwe 7 imuaru tacniḡec. ⁵ Waḡu ac hoimi hezac imuaru ac méḡ yomuhuc z'éyec; Ieneḡ nuac tacniniḡ ama baeciguc ménda harému. ⁶ Waḡu ic embac imuaru kereḡ kereḡawac buḡa imi tosara keczunec. Walac buḡa suruc hiabia késagic imi eneḡ imi ménda niḡtohogic. Imuac niḡac keremmuac séc qahac waḡec. ⁷ Imuac kecma nalé horua keḡ tecg'éyuguc Dawidiac legic z'éraiguc muḡuc nalé méḡ mema deguc z'éma nalé imi ménda ducḡiyunec yomuhuc z'éyec; Deguc ini iwac ara nimmuiguc ewa seli ménda wammu. ⁸ Yesuanéḡ tacniniḡ kendonḡ imi bec mihicḡi énécmiyeciguc imi, Anutunéḡ imuac andiaiguc nalé méḡac ménda z'éwacnec. ⁹ Imuac Anutuac ic embach'éra ionac tacniniḡ kendonḡ méḡ hezacnec. ¹⁰ Walac humuma tacniniḡ kendonḡiguc kereḡgic imi eneḡ imi, Anutunéḡ eneya aiya metecg'éma tacniḡec ésécnec aigina metecg'éma tacnimma keczu. ¹¹ Imuac bec neḡaḡ tacniniḡ imuaru kerembiḡ niḡac seliseli wambiḡ. Neḡaḡarunec méḡḡnéḡ méḡ qeḡetali héna tigic ionac séc méndacma hiḡgacma biriwu niḡac.

¹² Anutuac ackuazéc imi kekecyaguc waḡu kuhaguc, z'éra pizilic, sou bawa andia z'éraguc imuhucya moczoḡ onogicdaczac. Imuac, uḡa z'éma ewa qerina z'éma sic toroyanina séc z'éma aḡaroroc imi néz'éngéma keremma niniḡ z'éma

ewa siŋ imi gésimacac séc wanzac. ¹³ Iwawai zéhicŋidarec imuacnec méŋnéŋ méŋ Anutuac ki-waiguc sasangia ménda hezac, iwawai moczoŋ yanda imi usuya auauya ténéŋanec hedaczac. Waŋu neŋaŋ imi iwac muru mia ac ai mewinŋac hezac.

¹⁴ Imuac mia neŋaŋ imi hofac oo ic kiwa kunerŋ kurumenŋiguc eŋec Anutuac naŋa Yesuguc kecziŋ. Imuac ninzéŋ ninzéŋnina zéauanzinŋ imi selianec késama kecbiŋ. ¹⁵ Neŋaŋ hofac oo ic kiwa késa kecziŋ. Inéŋ ala batuc hénia héniaiguc neŋaŋ kereŋiŋ imuhucyawac kereŋdarec. Néŋ késpedesic méŋ ménda mihicŋiyec. Hénia imuac niŋac qeka mekaninaiguc kecni wésé niniŋa ménda niŋ nénécmimac zéwiŋac séc qahac, néŋ hia niŋ nénécmimacac séc wanzac. ¹⁶ Imuac neŋaŋ qerinina efiyu wésé niniŋac ic kewu tataciguc kerembiŋ. Imuhuc wamma iwawai méŋ niŋac osiwiŋ nalé imuaru wésé niniŋa zéma ewa hiaya mihicŋiwiŋ.

5

¹ Hofac oo ic kiwa méŋac méŋ imi baec ic sucnina igucnec Anutuac ai buŋawac megési énécmimia. Imi mia baec ic neŋaŋ niŋac wamma Anutu eŋeya muru késpedesicninawac mulu zéma sese haimimu niŋac kumu énécmimia. ² Hofac oo ic kiwa imuhucya imi qeka meka hakayanéŋ lelecgémiyu keczac. Hénia imuac niŋ, inéŋ ewa soho ic zéma rouc wamma kekera imuhucya hia niŋ énécmima bénzéŋnec waŋ énécmimacac séc wanzac. ³ Waŋu hénia imuac niŋac ic embac ionac késpedesic niŋac zéma eŋeya késpedesic

ninjac momacnec mulu ai memacac hezac. ⁴ Ai ee héihéiyaguc imuhucya ic méjnénj enjeya ewa sinj ninjac mema wawanja séc qahac, néj Aron ésécnec Anutunénj héihéré mimia inénj sac hia memacac séc.

⁵ Wanju Kristonénj hofac oo ic kiwa wanec imi acguc imuhucyanec enjeya ménda meenj amuyec, néj Anutunénj iwac ézéma gi imi nuac nanja ni deguc mihicni génzua zéma gésimiyec. ⁶ Wanju kiwi téréya ménju ac yomuhuc zéyec; Gi imi Melkisedewac arenjiguc hofac oo ic tetcgia qahac kecbésémañ. ⁷ Yesu imi baec séwiguc kerec nalé imuaru humuc igucnec hia metecgémac ac séc kuhaguc kekera Anutu iwac muru siac yanda wamma kic masinénj zéwelec wammiyec. Wanju Anutu eeya héima ewa qeriya howiacnec haima keru Anutunénj nimmiyec. ⁸ Wanju Yesu imi Anutuac nanja héla kerec, néj i acguc qenzenj manzenj nimma kua tohotoho haka imuac hénia enjeyanec kuamuyec. ⁹ Imuhuc wamma enjeya météré amuma ninjtohotoho ichéra momac yanda ionac anjénj titi hehe selia imuac ura wanec. ¹⁰ Imuhuc wanju Anutunénj Melkisedewac arenjiguc méndacma namma hofac oo ic kecmac ninjac qac buña gemiyec.

¹¹ Melkisedewac zémañ zé ac sasala zémañac séc néj ini focdac ninjasarimuac séc qahac imuac ninj zéasarimanj zé nimba osiosiya wanzac. ¹² Imi hélacnec, nalé horugiyu, bec kiwi ic wamma kecbunec ac séc, néj tosia ienenj hama Anutuac ackuazéc qambaña muñguc lilingéma ku énécmimuac hezac. Ini namuac sac nema nene selia ménda nemuac séc wamma keczu.

¹³ Ménéñéñ méné namu nema keczac imi kokoc, ic imuhuya imi wawañ meme solañawac ackuazéc imi ménda wamma memanec keczu. ¹⁴ Néñ nene selia imi yandi tetecgia ionac buña, ieneñ imi ewa qerigina hicñitegiru manam batuciguc meefi wañ énécmimia wañu hia me biria imi ninğésianzu.

6

Ac qeqe hakawac zéra.

¹ Imuac bec neñañ Kristoac ackuazéc héiaren wawaña efefiadac imi waima kenkecma wawañ meme solañaguc kerembiñ. Imuhuc wambiñ zé hakasilic humuciguc onagicma kenkenja pakeñ ac zéma Anutu ninzénğé mimiawac pakeñ ac zéma ² doku naec haka téréya hénia héniawac pakeñ ac zéma méra haima zéwelec wawañawac pakeñ ac zéma humuc igucnec yacyarawac pakeñ ac zéma gésigési hémbénañawac pakeñ ac imuac qambaña muñguc muñguc ménda haiwiñ. ³ Anutunéñ niñu sécgéyu imuac séc wandacbiñ. ⁴ Hatac méné asari énécmiyu kurumeñac sese imi nenimma Uña téréyaguc wammaguc, ⁵ Anutuac buña suruc hiabia zéma baec hémbénaña hahaya imuac kuha nenimmaguc ⁶ mama unuzac ieneñ imi Anutuac naña iciguc biriñnéñ muñguc qema ic embac kic yandaiguc gamu qeqe wammigic. Hénia imuac niñac ieneñ muñguc ewa qeri melené melené qeliawac wammuc séc qahac wañzac. ⁷ Baec méné kianéñ hatac sasala héima mebélacgé keru, ic eneñ héihimic wañanžu ionac héla zuazua séciguc mihicñi énécmianzaciguc Anutunéñ zéhiaru mimac. ⁸ Néñ ichésa waiyaguc zéma tatané qézézac

mesaianzaciguc imi baec gorosonja wanju saecac déciguc keremma hezac. Wanju imuac tetcgia imi geric bélanja buja wanzac.

⁹ Ala soroc hécna, nini ac imuhuc zéziñ, néñ onac muru imi imuac séc ogicma hia wanju meefi nénécmiyu añgéh titiac buja wambin zé hosuru kenzu zéma ninzéhgezín. ¹⁰ Anutu imi solanja qahac zéwinjac séc qahac. Imuac iwac qac bujaya niñac wamma ic embac téreya welenqe énécmigiac énécmima goi héihéigina mewininima wawanj meme hiabia wanjic imuac inéh eluj ménda qemac. ¹¹ Ini yomuhuc wammu niñac siñnina kuneh yanda he nénécmizac; Icyá icya moczon, ewa siñsiñ séc imuhucyanec niñkumugina mewininima mambéc kecgic sécgéyu nalé tetcgia hamac. ¹² Wanju ini mézézé titi ménda wammu, néñ ninzéh ninzéh zéma bisi qatéñiguc ewagic amuma kenkecma sisipac acwac héla mératéc meanzu ionac haka silic imuac méndacma wammu.

¹³ Anutunéh Abarahamguc sisipac ac mén zémanj zéyu eñeñaya mén ménda keru eñeya qara qacma sisipac ac ézéma zéselima yomuhuc zéyec; ¹⁴ Ni hélacnec mérianj gémma qelihécga sasala mesai gémmaguc gémma kecmanj. ¹⁵ Abaraham imi imuac séc nalé horua nanjselima mambéc keru sisipac ac imuac héla mihicñi miyu meyec. ¹⁶ Baec ic hakagina imi ac zikima zéwinj zé eñeña ginawac qara qacma zéselianzu. Wanju zéselianzu ac imuhucyanéh tualeficginawac tetcgia wananzac. ¹⁷ Anutunéh eñeya ewa siñ imi melenqelenja qahac imuac hénia mewininima

sisipac ac imuac buᅇaya mératéc ic ionac sécgé énécmimac niᅇac, ai imuac zéselima énécmiyec. ¹⁸ Waᅇu imi sac qahac, imuaru Anutunéᅇ ikoc wammacac séc qahac wanzac. Héniaya éréhéç imi melenqeleᅇa qahac imi hélacnec. Imuac niᅇac qeri mambéc ninawac buᅇa wéséninu hezac imi nénécmiyu mewiᅇ zé haka biriawac héᅇacya mema keᅇanzinᅇ neᅇaᅇ imi qerinina meseli nénécmimaᅇ zé imuhuc waᅇ nénécmiyec. ¹⁹ Waᅇu neᅇaᅇ niᅇkumu he nénécmizac imi qeri uᅇa ninawac zéic aᅇgaya ésécnec selia waᅇu héiseliwiᅇac séc. Niᅇkumuac aᅇga iminéᅇ mia kurumeᅇac ocmuᅇ imuac maleku héᅇgeᅇa imi ogicma qeria howuhaiguc geᅇ keremma héiselizac. ²⁰ Imuaru Yesunéᅇ walac walac kereᅇec. Inéᅇ Melkisedewac areᅇa méndacma hofac oo ic eᅇeᅇa hémbénaᅇa wamma neᅇaᅇ niᅇac wamma kereᅇec.

7

Melkisedec hofac oo ai areᅇa.

¹ Melkisede imi mia Salem héᅇgaleᅇ ama areᅇa imuac ic kewu. Waᅇu Anutu eᅇeᅇa yanda iwac hofac oo ic kiwa momacnec wamma kerec. Inéᅇ mia Abarahamnéᅇ ic kewu tosara yaréiguc onog-icma lilingéma hayu hénaiguc mihicᅇjima mériaᅇ ac zémiyec. ² Zémiyu Abarahamnéᅇ iwawai meyec imi méndéᅇu 10 waᅇu imuacnec bakia momacguc mema iwac miyec. Iwac qara imi melemma zéni hénia imi walac Ic kewu solaᅇa, waᅇu méᅇ imi Salem ic kewu, Luaeac ic kewu zémimia. ³ Inéᅇ mia neᅇgoc maᅇgocya qahac,

esañambéc héra qahac. Wañu hénihéniawac naléya qahac, kekecyá tetcgia qahac, Anutuac naña tanec kecma nalé tetcgia qahac hofac oo ic kiwa kecañzac.

⁴ Imuac niñtegicgic, iwac qac buñaya kenkeña imi dimuhucya. Yandanina Abarahamnén iwawai onagicma mema hayec imi méndéñu 10 wañu imuacnec bakia momacguc eeyaguc imi iwac buña qema miyec. ⁵ Imuac Lewiac qelihéra ionarunec tosara hofac oo ic buña qeénécmimia eneñ imi Abarahamac qeli igucnec hicñisai wawaña, néñ héná ac tohoma ic embac dacmuna hécgina ionac murunec iwawai dérec 10 imuarunec momacguc momacguc memu niñac zéénécmiyec. ⁶ Melkisede imi Lewiac areñ igucnec qahac, néñ kileñ Abarahamac murunec iwawai dérecya 10 igucnec momacguc imi mema iwac mia sisipac acyaguc mériañ ac zémiyec. ⁷ Ic eneñanéñ ic mamaya imi mériañ ac zémianzac, imuac ewa éréhéc ménda wanzñ. ⁸ Nalé yomuac imi humumuac hezac ieneñ dérec 10 igucnec momacguc imi meanzu, néñ nalé imuaru imi kekecyá tetcgia qahac zémimia inéñ meyec. ⁹ Wañu dérec 10 igucnec momacguc meanzu Lewi ic eneñ acguc Abarahamaru suñsuñ qema dérec 10 igucnec momacguc imi iwac migic zéwiñac séc. ¹⁰ Imi mia Melkisede inéñ Abaraham mihicñiyec nalé imuaru Lewi ic eneñ esañambécgina iwac séwi busu qeriaiguc kecgic hénia imuac niñ.

¹¹ Kecec solaña imi hofac oo ic Lewi ic ionac ai igucnec mewiñac séc wañeciguc (Ic embac ieneñ ionac méra bawu kecma héná ac megic)

némac niŋ hofac oo ic ménŋ Aronac areŋ igucnec qahac, néŋ Melkisedewac areŋ igucnec kumu mimacac heyec me? ¹² Héfac oo ai buŋa imi hainetec waŋeciguc imi héna ac acguc hia hainetec wammacac hezac. ¹³ Ac imi mia areŋ ménŋ imuacnec ménŋnéŋ ménŋ zaki téréyaiguc hofac oo ai ménŋ ménda welenŋ qeyec imuacnec hahaya ménŋac zézéya. ¹⁴ Neŋaŋ Miŋ Kewu nina imi Yudawac areŋ igucnec hahaya imi nindacziŋ. Waŋu Mosenéŋ areŋ imuac hofac oo ai buŋa ménŋ ménda zéyec. ¹⁵ Waŋu hofac oo ic ménŋ Melkisede ésécnecnéŋ yarec imi hémma niŋni némac ac zéziŋ imuac hénia imi asaridaczac. ¹⁶ Ic imi mia séwininawac buŋa héna ac imi ménda méndacma kekec hémbénaŋa imuac kuha méndacma hofac oo ic eŋeŋa waŋec. ¹⁷ Imuac mia héipuc ac yomuhuc zéyec; Gi imi Melkisedewac areŋ méndacma nalé teteugia qahac hofac oo ic kecbésémaŋ. ¹⁸ Héna ac walaha imi kuha zéma héla qahac waŋec imuac niŋac netecgéyec. ¹⁹ (Héna acnéŋ iwawai ménŋ ménda mesolaŋimac.) Waŋu imuac mia niŋkumu sécya ménŋ hicŋi nénécmiyec. Waŋu imuacnec mia neŋaŋ Anutuac muru hosuc hosuc kenziŋ.

²⁰ Waŋu Yesunéŋ hofac oo ic eŋeŋa waŋec imi zézé seli ac selia qahac eŋ ménda waŋec. Tosara ieneŋ zézé seli ac qahac eŋ hofac oo ic eŋeŋa waŋgic, néŋ ²¹ Yesu imi zézé seli ac seli Anutunéŋ zéyec séc méndacma hofac oo ic waŋec; Miŋ Kewunéŋ yomuhuc ac selianec zikima zéyec; Waŋu ac yomuac nimbirima ewaya melemmacac séc qahac; Gi imi hofac oo ic

hémbénaŋa kecbésémaŋ. ²² Zéziŋ séc Yesu imi sisipac ac hiabia séc ménŋ imuac héipucya waŋec. ²³ Humuc niŋac nalé séc ménda kecmuac séc waŋec, hénia imuac niŋ hofac oo ic zaŋgégina sasala kumu énécmiaŋgic. ²⁴ Waŋu Yesu imi towia towia kecanzac imuac niŋac iwac hofac oo ai imi acguc ai hémbénaŋa wanzac. ²⁵ Inéŋ ic embac Anutuac kiwaiguc kerezu imi eŋeya kuhaguc solaŋanec mehiaru énécmimacac séc. Hénia imuac niŋac inéŋ nalé séc kekecguc kecma onac niŋ zéwelecanzac

²⁶ Héfac oo ic eŋeŋa imuhucya imi nonac buŋawac niŋni sécgézac. Inéŋ mia téréya, késpedes qahac, lalac qeŋe wanzac. Waŋu biria meme nonac murunec metecgéma kurumeŋ ogicdacma ou eŋeŋa opocopora waŋec. ²⁷ Inéŋ eŋeya séwiya hatac momacguc mulumananac buŋa haimiyu tecgéyec. Imuac niŋac hofac oo ic tosara ai meme séc eŋaŋ késpedes ginawac walac memaguc imuac andiaiguc ic embac tosara ionac késpedesgina niŋac wamma mulumananŋ oanzu ésécnec ménda wammacac hezac. ²⁸ Héna acnéŋ ic qeka mekaguc imuhucya hofac oo ic eŋeŋa buŋa qeénécmiyec, néŋ sisipac ac selia héna ac imuac andiaiguc hayec iminéŋ Naŋa hémbénaŋa solaŋa kekera imi ai imuac buŋa qemiyec.

8

Sisipac ac qelia imuac miŋ suc ic.

¹ Ac zéziŋ imuac gocmia imi yomuhuc; Hofac oo ic eŋeŋa yomuhucya nonacmuru hezac. Inéŋ ou kurumeŋiguc Eŋeŋa miŋjina iwac ic kewu

duj tatak méra héiyaiguc emma taczac. ² Wañu inén mia hali téréya icnéñ ménda memeya, Miñ Kewu eñeyaoc meyac kumuyec hali héla imuac qeriaiguc welen qeçe ai mema keczac. ³ Héfac oo ic eñeña ini imi, sese zéma mulu haimimu niñac kumu énécmigic nañanzu, imuac hofac oo ic eñeña Kristo acguc iwawai haimimiawac buña ménj késa kecmacac heyec. ⁴ Héna ac méndacma hofac oo ic sese haianzu imi baeciguc keczu, imuac niñac Yesu imi baec yomuaru kecbacnec imi hofac oo ic ménda wambacnec. ⁵ Wañu baecac hofac oo ic ienen haliiguc welen qema keczanzu imi mia hali kurumenjiguc nanzac imuac sésécya zéma uñaya wanzac. Imi mia Mosenénj hali meyacgémanj zé wañec nalé imuaru ai arenj yomuhuc zéselimimia wañec ésécnec; Ninzanj, niñgésima iwawai moczonj baec boñaguc gézéwa héndacnec irecya imuac séc méndacma meyacgéna. ⁶ Wañu deguc Yesu imi ai buña eeyaguc séc ménj miyu késa keczac. Imi mia tosara onogicma séc ménj wawaña sisipac ac hiabia imuac qahaiguc ésékumuyu sisipac ac hiabia séc ménjac miñ suc keczac.

⁷ Sisipac ac walaha iminénj késpedesira qahac wañeciguc, ménj qeliawac niñ wawaña ménda hewacnec. ⁸ Néñ Anutunénj ic onac késpedesicgina hocma mihicñiyec imuac ara yomuhuc ooyawac hezac; Anutunénj yomuhuc zézac; Héngic nalé ménj hayu neñ Israel zéma Yudawac hénagése iniguc sisipac ac qeliawac meyac kumuwa nammac. ⁹ Wañu Anutunénj muñguc yomuhuc zéyec; Neñ mia yanda hécgina Izipte baec igucnec on-

agicma hamañ zé méraginaiguc énépésiysi nalé imuaru iniguc ac meyi sisipac ac imuhucya qahac. Ieneñ imi nuac sisipac ac qeriaiguc ménda ninzénégema nanşeligic, imuac ni ménda héngalen wañ énécmiyi. ¹⁰ Wañu Anutunéh muñguc yomuhuc zéyec; Nalé imuac andiaiguc Israel ama miñina iniguc sisipac ac meyac kumumañ imi yomuhuc; Neñ zézé seli acna niniñginaiguc haima ewa qeriginaiguc omañ. Wañu neñ ionac Anutu wamba ieneñ imi nuac ic embac hécna wamma kecmu. ¹¹ Wañu nalé imuaru imi, ic kuneñ me komora moczoñ yanda ni niñnémmu. Imuac niñac ic méñnéñ mén alaya mén baec momacya me, eñeya dara me, muniawac Miñ kewu nimmina zéma ménda ézémac. ¹² Imi mia neñ késpedesgina imi muñguc ménda niñqelima wawañ memegina biria niñac wésé niniñ wañ énécmimañ. ¹³ Wañu ménac zéma sisipac ac qelia zéyec; Hénia imuac niñac sisipac ac walac meyec imi waiyu wahala wanzac. Iwawai wahala zéma qakola wawaña imuhucyanéh nalé horua ménda keñu qahac wammacac hezac.

9

Kurumeñac ama téréya.

¹ Sisipac ac walahaiguc acguc Miñ Kewu welen qemimiawac haka silicya heyec. Heyu baecac hali téréya tarec. ² Sel hali meyacgégic nanec imuac qeria mén walac heyec imuac mia hali téréya zéañgic. Wañu imuac qeriaiguc kifa ura héniyaguc zéma zaki téréya taru zaki téréya imuac qahaiguc saméh téréya haigic tacañec.

³ Wañu maleku héngēñec nanaña ménjac andiaiguc qeria mén heyu qara imi téréyawac téréya zéañgic. ⁴ Imuaru iwawai héménjacuc ooyawac zéic* golinéh memeya tarec. Wañu sisipac acwac katapa séwéla moczoñ golinéh oso osoya taru imuac qeriaiguc kewuc golinéh memeya Manayaguc zéma, Aronac tacya séracuc imi zéma, sisipac acwac hoc hilaña momacnec haigic heyec. ⁵ Wañu imuac qahaiguc kua meme uña edamuyaguc qara Kerubim éréhéc megic néwéc néwéc qeñgañgiranéh wésé niniñac tatic imuac wézéra hoturuma nañoc. Wañu deguc hénia ya qézézéh zédacmañ zé nimba imuac naléya ménda wanzac.

⁶ Iwawai imuhuc areñgégic heyu hofac oo ic eneñ ama qeria walac imuaru nalé séc emma ai téréya meañgic. ⁷ Néñ ama qeria mén andiaiguc hezac imuaru imi hofac oo ic eñeñagina eñeyanec yawuñ séc hatac momacguc eñañec. Wañu sac qahac eñ ménda eñañec. Sac imi mia eñeya zéma ic embachéra ionac késpedes ménda niñasarima wañañgic imuac wamma haimiañec. ⁸ Haka imuac hénia imi Uña téréyanéh yomuhuc nénézézac; Sel hali walaha imi tarunec hali téréya kereñ kereñawac hena imi ménda hicñitegirec. ⁹ Sel hali walaha imi mia deguc nalé yomuac sésécac hezac. Deguc imi sese zéma mulu omimia iminéh mepé qepési ic ionac niniñ kėtiñkėtiña imi ménda meso-

---

* **9:4:** Kiwi tosaraiguc; zaki téréya ogic hezac, néñ ama qeria qara téréyawac téréya imuaru imi zaki téréya ménda hezac. Yawuñ séc hatac momacguc hofac oo ic mén kumugic zéic imi mema eñañec. (Lew 16:12-13).

lanjanzac. ¹⁰ Nene dokuac neuŋ zéma doku naec haka hénia hénia imuhucya imi séwiac haka sac wanzac. Imi mia wai énécmiyu imuhuc wamma kecgic, néŋ kecma nalé hayu areŋ qeliawac hainetec wandacmac.

¹¹ Kristo inéŋ iwawai hiabia ha nénécmimacac zézéya imuac hofac oo ic eŋeŋa wamma hayec. Hama sel hali ménŋ solaŋa imuaru kereŋec. Sel hali solaŋa imi méranéŋ memeya qahac, waŋu Anutunéŋ zéyu hicŋidacgic baec kurumeŋ yomuacnec hahaya qahac. ¹² Waŋu inéŋ noniŋ zéma burumakao merawa imuac sacyaguc qahac, néŋ eŋeya sacyanéŋ momac yanda neŋaŋ niŋac wamma hatac momacguc sac hali téréyawac téréyaguc keremma mulu meme hémbénaŋa meyu sécgéyec. ¹³ Noniŋ zéma burumakao sacya zéma bucgazeŋ burumakao embara gericiguc moczoŋ odacgic hicŋihicŋiya imuhucya gilima ic embac gétéruru héihéiya imi météré énécmima séwigina météré énécmiaŋgiciguc ¹⁴ Uŋa Téréya hémbénaŋa inéŋnec kekecyca solaŋa Anutu mulu haimiyec Kristo iwac sacyanéŋ séc ménŋ ogicma haka humumiawac ewa kétéŋkétéŋ imi zuac nénécmiyu Anutu kekecyaguc hia welenŋ qemiwiŋac hezac.

¹⁵ Imuac mia Kristo imi, sisipac ac walahaiguc kecma késpedes mihicŋiyiŋ neŋaŋ hulac nénécmimaŋ zé humuyec. Humuma héihéré nénécmimia neŋaŋ sisipac ac hémbénaŋa mératécac buŋa késawiŋ niŋac sisipac ac qelia imuac miŋ suc waŋec. ¹⁶ Mératéc ara imi ac zéyec ic iminéŋ humuyu héipuc waŋgic héla

waŋu tohoma wambiŋac hezac. ¹⁷ Mératéc ara waŋec i kecanzac séc sisipac ac iminéŋ aiya qahac. Imuac niŋac humuc hicŋiyuguc mératéc ara iminéŋ seligima hélaguc waŋanzac. ¹⁸ Héniá imuac niŋac sisipac ac walahaiguc acguc sac qolacgégéya qahac eŋnec kuhaguc ménda waŋaŋec. ¹⁹ Mosenéŋ héna aciguc hezac séc zézé seli ac imi moczoŋ ic embac énézéyu nindacgic. Waŋu inéŋ burumakao merawa zéma noniŋ sasala ionac sacgina imi dokuguc melemma imuac qeriaiguc rama zucya pésiha zéma hisop ic hésa hawanéŋ tinduŋgéma giliyu kiwi limbi limbiŋa zéma ic embac moczoŋ ionac muru zizianéŋ héiaŋec. ²⁰ Waŋu imuhuc wamma yomuhuc zéaŋec; Yomi imi sisipac acwac sacya. Niŋtohomu niŋac Anutunéŋ zéseli énécmimia. ²¹ Héna imuhuyanec inéŋ sacnéŋ sel hali zéma sokoc zéic mepé qepésiac buŋa moczoŋ imuaru giliyu zizianéŋ héiaŋec. ²² Hélacnec, héna acwac méra bawaiguc iwawai moczoŋ yanda sacnéŋ zuac zuara wandacaŋec. Imuac sac ménda qocgégic mamaciguc késpedesic waiwaiya mén ménda hezac.

²³ Kurumenjiguc iwawai héla hezac imuac sésécyawac iwawai imuhucyanéŋ zuac énécmigic téréya wammu niŋac haka imuhucyanéŋ heyec. Néŋ kurumeŋac buŋa eŋeya imi mia mulu hiabia soroc séc ménnéŋ mesolaŋi énécmimuac hezac. ²⁴ Imuac mia Kristo imi héla imuac sésécyadac hali téréyawac téréya méranéŋ memeya imuaru ménda keremma kurumeŋ qeriaiguc kereŋec. Keremma deguc imuaru neŋaŋ niŋac wamma

Anutuac kiwaiguc wininima kecanzac. ²⁵ Wañu hofac oo ic kiwanéñ yawuñ séc eñeya sac qahac, néñ méñac sac mema seli hali qeria téréyawac téréya imuaru kereñañec ésécnec Kristo imi eñeya kekecyá muñguc muñguc ménda waimac. ²⁶ Kristo imi imuhucyawac séc wambacnec baec kurumenñ zéyu hicñiyec igucnec éréma deguc muñguc muñguc qenzenñ manzenñ nimma kecbacnec. Néñ inéñ imuhuc ménda wamma eñeya kekecyá muluac buña qema kápésicnina metecgemañ zé nalé tetecgiaiguc hatac momacguc hicñi nénécmiyu sécgéyec. ²⁷ Ic neñañ imi hatac momacguc humuwiñac hezac. Wañu humuc imuac andiaiguc zégésigésiac aciguc nambañac hezac. ²⁸ Imuhucyanec Kristo imi acguc momac yanda neñañ kápésicnina aumañ zé hatac momacguc mulu meyec. Wañu muñguc hamac imi kápésic huamac niñac qahac, néñ kekec hémbénaña mihicñi nénécmiwiñ zé iwac mambéc kecanzu imi onac niñac wamma wininimac.

10

Mulu ai hémbénaña.

¹ Héna ac imi iwawai hiabia andiaiguc hamac imuac irecyá, néñ héla ménda wanzac. Héna imuac niñac mulu ai meme séc zéma yawuñ séc zéngé toroya qahac ohaihai wammianzu iminéñ Anutuac haréanzu i mesolañi énécmimacac séc ménda wañanzac. ² Imuhuc qahac wambacnec imi, welenñ qemiañgic ienenñ hatac momacguc imuacnec mesolañani amudacma kápésicgina ewa qeriginanéñ muñguc ménda nimbiri amuma

hofac oo ai imi bec waidacbunec. ³ Néñ mulu meme yawuñ séc meanjic imi mia kápésicgina héiqeli énécmimiawac hakaya. ⁴ Némac niñ, burumakao zéma noniñ sawanéñ kápésicgina metecgémac ac séc qahac.

⁵ Hénia imuac niñ Kristo baeciguc mayec imuaru inéñ* yomuhuc zéyec; Sese zéma mulu hénia hénia imuaru siñga ménda hezac, néñ geñ séwi momacguc nuac mézézéñgé nénec. ⁶ Yan howiac ooya zéma kápésicac hofac oo imuac mia ewa hia ménda niñanzañ. ⁷ Wañu ni yomuhuc zéyi; niñzañ, Anutu, ni guac ewa siñga memañ zé hazua, o Anutu! (Ac imi kiwi limbi limbiñaguc nuac ooyawac hezac). ⁸ Ou ac yomuhuc zéyec; Mulu hénia hénia zéma, iwawai ohai géñgéña zéma, hofac oo zéma, kápésicac mulu imuhucyawac ménda wamma imuac siñga ménda niñanzañ. (Imi mia hénia ac méndacma ohaihai wammiañgic.) ⁹ Wañu ac yomuhuc toroqema zéyec; Niñzañ, guac ewa siñgawac tohoma memañ zé hazua. Inéñ qelia méñ meyacmañ zé walaha imi auzac. ¹⁰ Imuac Anutuac ewa siñ méndacma Yesu Kristo imi hatac momacguc, momac yanda neñañ niñac wamma, séwiyawac kekecyá haima météré nénécmiyec.

¹¹ Héfac oo icya icya imi naléya naléya namma welenj qeanzu. Imuhuc wamma mulu, kápésicac méñ méndadac auanzac imuhucya, muñguc muñguc haianzu. ¹² Kristo imi kápésic nina niñac wamma mulu ai hémbéñaña momacguc haimiyu tecgéyu, Anutuac méra héiyaiguc emma taczac.

---

* **10:5:** Dawidinéñ Kristoac kuaya mema zéyec.

¹³ Tacma mambéc kerunec hazéchéra imi moczon iwac héna duandiaiguc onoporu héna titiya wandacmu. ¹⁴ Wañu hatac momacguc mulu ai mema ic embac météré énécmimia imi hémbénaña mesolañi énécmidarec.

¹⁵ Uña Téréya imi acguc yomuhuc zéma héipuc ac zéau nénécmizac, ¹⁶ Miñ kewunéh zézac; Nalé sura imuac andiaiguc ni sisipac acna yomuac mia iniguc zéselimañ; Ni ewa qeriginaiguc héna acna haiwa hemac. Wañu niniñ ginaiguc owa hemac. ¹⁷ Wañu inéh yomuhuc toroqema zézac; Ni késpedesgina zéma wawañ meme héna ac logima wañgic imuac muñguc ménda niñqelimañ. ¹⁸ Biria imuhucya imi zuacdaru, késpedes imuac mulu ai memimia imi acguc mén ménda hezac.

*Ninzéh ninzéhiguc nañselima
kecbiñ niñac nunuruzac.*

¹⁹ Imuac bec ninzéh ninzéh dacmuna hécna, neñañ Yesuac sacya niñac hali téréyawac téréya imuac qeriaiguc kerembiñ zé efima ninzéhgezín. ²⁰ Neñañ niñac wamma maleku yanda ocmuñ téréyaiguc nañañec imi quzuracgéma imuac suraiguc héna qelia kekecyaguc imuac naguya aunénécmiyec. Wañu maleku imi mia eñeya séwiyawac séséc wanzac. ²¹ Wañu nini imi Anutuac ama miñina hofac oo ic eñeña i guc kecziñ imuac niñac ²² ewa qerinaiguc sacya giliyu héiyu niniñ ninaiguc biria hezac imi niñtegicma séwinina imi doku lalac lalacnéñ zuacdacziñ. Imuac ewa qeri hélacnec zéma ninzéh ninzéh soñaña kuaya qeqeyaguc Anutuac muru kerembiñ. ²³ Wañu sisipac ac wañ nénécmiyec iwaru imi

ménzé ménzéya qahac. Imuac mia niŋkumuma ninzén ninzénina kuaninanén zéauyiŋ imi keŋqe haqenina qahac selianec késama kecbiŋ. ²⁴ Waŋu neŋaŋ goi héihéiguc zéma hakasilic hiabiaiguc kecbiŋ zé dimuhuc zénaŋgé amuma kecbiŋ imuac mia qerininanén niŋgési waŋambiŋ. ²⁵ Waŋu azorowiŋ zéni imuac héŋacya mema keŋanzu ionac haka silic éséc ménda wamma zénaŋgé waŋamuma nalé yanda hosucninu hayu héŋanzin séc muŋguc yanda imuhuc wamma kecbiŋ.

²⁶ Neŋaŋ ac hélawac niniŋa nénécmiyu memaguc kileŋ seliseli wamma biria wambiŋiguc késpedes imuac zuaczuarawac mulu mén muŋguc ménda hezac. ²⁷ Néŋ imuac kitiwa imi mia gésigési nalé yanda zénén hiri hiriyaguc zéma, geric bélaŋagucnéŋ Anutuac hazéchéra qécgé énécmimia iminéŋnec sac mambécnina hezac. ²⁸ Méŋnéŋ Moseac héna acac niŋu eŋomia waŋu logiyu, ic éréhécnéŋ me haréwécnéŋ hémma ara zéhicŋigic ewa biricya qahac qegic humuanzaciguc, ²⁹ Imuac niŋac ic mén Anutu Naŋa hénagina bawu tizizamima, sisipac acac sacya eŋeya météré miyec imuac, qerianén niŋu iwawai biria éséc waŋu, Uŋa Téréya ewa hiawac nénécmimia imi zébiri qébiri waŋ mimaciguc, imuac kitiwa hatac dahec ac séc ogicma réwériawac mihicŋimacac hezac imi niŋasarizu me qahac? ³⁰ Nini ac yomuhuc zéyec i nimmiziŋ; Kitiwa melen melen imi nuac ai, neŋ bakia melen énécmimaŋ. Waŋu ac mén toroqema yomuhuc zéyec; Miŋ Kewunéŋ ic embachéra zégési énécmimac. ³¹ Anutu kekecyaguc iwac

mériaiguc eñeña imi zénén hiri hiriyaguc yanda.

³² Ini becnec edamu qetagali énécmiyuguc qenzen manzen yéwéria bisima nanşeligic nalé imuac mia niñqeligic. ³³ Nalé tosiaiguc imi ic embac kicginaiguc onopocgic nanşigic ac biria zéma unuhéi wañ énécmianşigic. Wañu nalé tosiaiguc imi tosara ionac imuhuc wañ énécmigic hésa amaiguc tacgic iniguc ala baoc wañamuma kecañgic. ³⁴ Ini iwawai hiabia méñ hémbénaña heheya he énécmizac imi ninzu. Nimma hésa ic wésé ninñ wañ énécmigic. Wañu iwawaigina onagicgic yéwéri imuhucya imi ségiségi wamma mebisi wañanşigic. ³⁵ Wañu haka imuhucyanén kecma bakia hiabia kuneñ yanda wagicma haéncmimac. Imuac mia ewagina déñ wañu kemmu. ³⁶ Imuac niñac ini nanşelima Anutuac ewa siñ wandacmu nalé imuaru némac ac ziki énécmiyec imuac héla medacmu. ³⁷ Hénia imi yomuhuc; Nalé hotoñadac hama keñu, hamacac zéyec inén mia nalé ménda mehorugima kileñ hamac. ³⁸ Néñ nuac ic solañana imi ninzén ninzéniguc kecmac. Wañu mérénén wéléc héréma andé andé kemmac imi qeri uñana néñ iwac mia ségiségi ménda wammac. ³⁹ Neñanş imi wéléc héréamuma kemma sohozu ionac areñiguc ménda kecziñ, néñ ninzénagéma kekec hémbénaña késa kezu ionac areñiguc kecziñ.

11

Ninzén ninzén imuac hénia.

¹ Ninzén ninzén imi iwawai méñac méñ niñkumuma kecanziñ imuac héla zéma iwawai

ménda héñanziñ imuac héipucya wançac.
 2 Ninzéñ ninzéñginaguc Yanda hécnina zéhiaru énécmimia wañec.

3 Ninzéñ ninzéñninaguc mia baec kurumeñ yomi Anutunéñ zéyu hicñidarec imi niñasarianziñ. Imuac iwawai kicninanéñ ménda héñanziñ imuacnec iwawai kicninanéñ héñanziñ imi mihicñidarec.

Abel, Enoko zéma Noa ionac ninzéñ ninzéñgina imuac hénia.

4 Ninzéñ ninzéñaguc Abelnéñ Kainac hofac oo ai imi ogicma Anutu hofac oo ai hiabianec memiyu Anutunéñ hémma hofac oo ai imuac héñu sécgéyu zéhiaru miyec. Wañu inéñ bec-nec humuyec, néñ ninzéñ ninzéñanéñ ac wañ nénécmimanec keczac. 5 Ninzéñ ninzéñaguc Enoko inéñ kecma kekec yomuacnec humuc ménda mihicñiyunec wagicma eñec. Anutunéñ wagicma keñu muñguc hémmuac séc qahac wañec. Wañu ménda wagicma eñec nalé imuaru Inéñ mia Anutu ewa hia mihicñi miançec imuac Anutunéñ zéhiaru miyec. 6 Ninzéñ ninzéñnina qahac eñ Anutu ségiségi mihicñi miwiñac séc qahac. Imuac Anutuac muru kembiñ zé ninzu imi eneñ inéñ hélacnec Kecanzac imi zéma hoc tinzarec mema kenzu ionac mia bakia hiabia melen énécmianzac imi ninzéñgémuac hezac. 7 Ninzéñ ninzéñaguc Noanéñ haka ménñ kic wésiaiguc ménda hicñiyec imuac walac zéhicñi miyu bac yandi yandiyaguc wamma ac imuac eeya héima eñeya iniñ merachéra kekec mihicñi énécmimanñ zé zéic yanda imi meyacgéyec.

Imuhuc wamma hakaya solañanéh baec ic ionac kápésicgina mewininiyec. Wañu imuhuc wamma kekec solaña ninzéh ninzéh igucnec hahaya imuac mératéc ic wañec.

*Abarahamac ninzéh ninzéh
imuac hénia.*

⁸ Ninzéh ninzéhaguc Abaraham imi héihéré miyec nalé imuaru ackuazéc imi niñtohoyec. Niñtohoma baec méh iwac buña wammac niñ zémiyec imuac wamma dimuaru kemmac imi ménda niñtegicmanec hénima keñec. ⁹ Wañu ninzéh ninzéhiguc baec méh iwac buña wammac niñ ac zíkima ézéyec imuaru kemma baec mérera imuaru kecañec. Kecma eñeyaguc momacnec sisipac ac momacguc imuacnec mératéc meme ic kekera Isaka zéma Yakop iriguc momacnec sel haliiguc kecañgic. ¹⁰ Hénia imi yomuhuc; Inéh ama areña yanda méh Anutu eñeyaoc irec meme ic zéma mericqe ic wamma qambaña haiyec imuac mia kichihi wamma kecañec. ¹¹ Wañu ninzéh ninzéhaguc Sara eñeyaoc acguc héfiña kecma embac yanda wañec, néñ sisipac ac wammiyec inéh ménzézé ménzézéya qahac imi ninzéhégéyec imuac niñac yawuña imi séha ogicma sasala wañec, néñ kileñ hériyaguc wawañawac kuha hamimia wañec. ¹² Imuac mia ic momacguc humumia ésécnec iwarunec sawaiguc ménisikilu sasala zéma konduñ giñgiñaguc sakasac qétéya olombiñac séc qahac imuac séciguc qelihéra sasala hicñigic.

¹³ Ic imi eneñ moczoñ ninzéh ninzéhgina méndacma humudacgic. Wañu sisipac ac imuac

héla ménda énécmiyu megic. Néh eṅ lakec ou heyu hémma yaizézé ac wamma kecgcic. Imuhuc kecma baeciguc neṅaṅ ic kian kecziṅ zéma zéau énécmiaṅgic. ¹⁴ Haka imi mia imuhuc zéanžu imi eneṅ imuhuc wamma eṅaṅ ama baecgina waima hagic imuac mia liliṅgéwiṅ zé kichihi wamma kecanžu imuac hénia measarianzac. ¹⁵ Waṅu eṅaṅ ama baec waima hagic imuac niṅqeliwunec imi nalé ménṅ béréṅgéyu hia liliṅgéwunec. ¹⁶ Waṅu ieneṅ mia ama baec hiabia séc ménṅ kurumenjiguc heheya imuac qeriginanéṅ héṅgeṅnec waṅanzac. Imuac Anutu imi ionac Anutu zémimiawac gamuya ménda nimma ionac niṅ wamma ama areṅa yanda ménṅ mézézéṅgé énécmiyec.

¹⁷ Ninzéhṅ ninzéhṅaguc Abaraham imi batucgémiyec nalé imuaru Isaka Anutuac buṅa qemiyec. Sisipac ac wammiyu meyec, néṅ naṅa momacguc sac hemiyec imi waimimaṅ zé efiyec. ¹⁸ Naṅa imuac mia, ac buṅa yomuhuc ézéyec, guac qelihécga zéénécmimia imi mia Isaka arunec hicṅisai wammu. ¹⁹ Inéhṅ Anutu imi humuc ic ionac sugcina igucnec meqeli mimac niṅ kuha hemizac imi niṅhumuyec. Imuac ac héima zéni humuc igucnec meleṅ miyu meyecac séc wanzac. ²⁰ Ninzéhṅ ninzéhṅaiguc Isaka imi haka bianaṅuc hicṅimac imuac wamma Yakop zéma Esau mozoc ac zééércmiyec. ²¹ Ninzéhṅ ninzéhṅiguc Yakop imi mia humumaṅ zé waṅec imuaru Yosefe naṅ héréra iorac mozocgé érécmima tac witiyaiguc héima namma Anutu sicgémiyec. ²² Ninzéhṅ ninzéhṅaiguc Yosefe imi humumaṅac zé

wamma Israel ic embac eneñ kecma Izipte baec waima kemmu zéma sirawac zéma walac zéseli énécmiyec.

Moseac ninzéh ninzéh imuac hénia.

²³ Mose hicñiyu neñgoc mañgocya ieren hényic merac imi hiabia soroc wañu ninzéh ninzéh giraiguc mia ic kewu Faraoc zézé seli imuac bac yandi yandi ménda wamma maso haréwéc séc musañgéyoc. ²⁴ Mose imi yandima ninzéh ninzéhaignuc Faraoc bérarawac naña zémimiawac ménda wamma qeçetali wañec. ²⁵ Imuhuc wamma kápésic wawañawac siña, nalé hotoña heheya, imi waima néwécgeñac Anutuac ic embac iniguc momacnec qenzer manzer mihicñiwiñ zéma niñu sécgéyu hénia imuac méndarec. ²⁶ Wañu inéñ bakia hiabia imuac kichihi wañec, imuac niñac Kristoac wamma gamu qeçe mihicñi mimia imuac niñu eñeña wañu Izipte baec igucnec soukiwa hinac mériañ imuhucya imuac niñu mamaya wañec. ²⁷ Ninzéh ninzéhaignuc Inéñ ic kewuac qeri gericyawac bac yandi yandi ménda wamma Izipte baec waima keñec. Wañu Anutu ménda héhéña imi kiwanéñ héñec tanec, iwac muru héiseliyec. ²⁸ Ninzéh ninzéhignuc méréc merac unumuhuyec inéñ Israel ic onac méréc merac hécgina ménda unumac niñac nagu sacyaguc ogicma keñkeña imuac kendon zéma sac gilihéi imuac haka imi zéseliyec. ²⁹ Wañu ninzéh ninzéhignuc Israel ic eneñ kondun pésia imi baec dokuya qahac ésécnec qericma keñgic, néñ Izipte ic ieneñ imi batucgéma wañgic kondunéñ hoturu énécmiyu

humudacgic. ³⁰ Waņu ninzéh ninzéhiguc ienen, ai meme 7, Yeriko ama arenja yanda lelecgéma kenha waņgic demin selia imi bacgéma madarec. ³¹ Ninzéh ninzéhiguc héna yanda embac Rahap imi kicgaleņ éréhéc luae qeérécmima érépésiyec. Imuac inéh acqeçe ic iniguc momacnec ménda humuyec.

³² Waņu ac tosia némaciguc toroqema zédacmaņ? Gideon, Barak, Samson, Yipta, Dawidi, Samuel zéma, kua meme ic ionac suruc medacma zéwinec nalé henénzac imi ménda sécgéwacnec. ³³ Ninzéh ninzéhiguc ienen héngaleņ ama arenja yanda sasala unuma onagicgic, haka solaņa waņgic, sisipac ac imuac héla mihicņi énécmiyu megic, laion yaņ kuagina miżicgégic. ³⁴ Geric bélaņ lainja hégwécgégic, sou zéra igucnec qizizingéma néngacgic, qeka meka igucnec seligigic, yaréiguc kucginaguc wamma téngiņ ic tosara baecgina igucnec hazéc hécgina ununesi waņ énécmigic néngagic. ³⁵ Waņu embac tosia imi eņaņ humuc ic hécgina qelima lilingégic muņguc énépésigic. Waņu ic tosia imi humuc igucnec yacyac hiabia mihicņiwiņ zé zéra waiya mihicņi énécmigic hulac énécmimuac niņ ménda waņgic. ³⁶ Waņu tosia ienen zédesi zéma, hihilocnéņ unuhéi imuac howura neniņgic. Waņu kileņ tosara imi seņ hésa zéma, hésa ama imuhucyaguc qenzeņ manzeņ mihicņigic. ³⁷ Tosia ienen hocnéņ énérigic humugic. Tosia imi segenéh meric énécmigic éréhéc waņgic. Tosia imi sounéh qeric énécmigic humugic. Waņu tosia imi rama zéma noniņ séwéla aturuma

musañgé amuma kenha wamma nene qahac kecma qenzen manzeniguc zéma hénia qahac sicsaoc wañ énécmigic kecañgic. ³⁸ Ic embac téréya imuhucya onac imi baec yominéñ eeyaguc ménda wanzac. Ieneñ baec kisia zéma baec boña zéma bañec zéma baec kifañgic heyac wamma kenha wañañgic.

³⁹ Ic embac imuhucya imi moczoñ ninzén ninzéngina niñac Anutunéñ zéhiaru énécmiyec, néñ kileñ zikizki acwac héla imi ménda mihicñi énécmiyu megic. ⁴⁰ Némac niñ, Anutunéñ neñañaru haka eeyaguc séc méné mézézéñgédaru heyec. Imuac niñ neñañ qahac eñacnec sac Anutunéñ niñu heyec imi hia mesolañimuac séc qahac wañec.

12

Yesunéñ kekecac séséc mewininiyu hénziñ.

¹ Imuac nonac muru imi héipuc ic tuñ yanda imuhucyanéñ hosusu tasétasé ésécnec lelecgé nénécmima nanzu. Imuac niñ iwawai tosara réwéri mihicñi nénécmianzac imuhucya zéma biriawac hésa bénzénec dérécgé nénécmianzac imi momacnec héricdacma hénia nénécmianzac wéséninaiguc he nénécmizac imuac kucmama ménda wamma usuñec kembiñ. ² Wañu ninzén ninzénninawac miñina kecma ninzén ninzénrina mesolañi nénécmianzac Yesu iwac mia kicnina hima héñseliwiñ. Inéñ mia wésiaiguc ségiségi hemiyec imuac wamma ic héñgeña véndara imuac zérabéra zéma gamu qeqeya niñac niñ éréhéc ménda wamma meselimaguc

ou emma Anutuac tatac edamuyaguc imuac héiyaiguc taczac. ³ Ini kuc mama me ewa mama ménda wammu niñac Yesunéñ biria ic ieneñ hazéc wammigic kileñ nañseliyec imi nimmanec kecmu.

⁴ Ini haka biria hazéc wammima yaré qema qebipima sacgina qocgéic mamacac séc ménda qemanec keczu. ⁵ Imuacnec ini nañhécgina pakeñ ac wañ énécmianzu ésécnec Miñ Kewunéñ ackuazéc yomuhuc wañ énécmiyec, néñ imuac eluñ unuyec; Nañna Miñ Kewunéñ mindiñi géñu niñna mamaya ménda wammac. Me ac wañgéñu qeriga ménda mamac. ⁶ Miñ Kewunéñ ic mén goiya héimianzac iwac mia zémindiñi qemindiñi wammianzac. Wañu ic embac énépésianzac séc hihilocnéñ unumindiñi wañ énécmianzac. ⁷ Zémindiñi qemindiñi imuac niñac wamma manam batuc hénia hénia imuhucgeñ nañselidacmu. Anutunéñ ini eñeya nambérac héra ésécnec wañ énécmianzac. Dimuhuciguc nambérac héra ionarunec méñac mén mañgocnéñ zémindiñi qemindiñi ménda wammiyu eñ kecmacac séc? ⁸ Zémindiñi qemindiñi imi nambérac moczoñ wañ énécmimia, imuac onac muru imi qahac wañu kecanzuiguc imi, ini nambérac begiñgé énécmimia wanzu néñ nambérac héra téñgér qahac. ⁹ Séwininawac mañgoc hécnina ieneñ zémindiñi qemindiñi wañ nénécmigic kileñ eegina héi énécmianziñ. Imuac bec uñaninawac Mañgoc, séc mén ogicma, niñtohoma kecbiñac ménda hezac me? ¹⁰ Séwiac mañgoc ieneñ imi niñgic hia wañu nalé hotoña

sac zémindiņi qemindiņi waņ nénécmianģic, néņ Anutu imi neņaņ iwac haka téréyawac buņa késa kecbiņ niņac mehiaru nénécmimaņ zé zémindiņi qemindiņi waņ nénécmianzac. ¹¹ Zémidiņi qemindiņi hicņi nénécmianzac nalé imuhucgeņ imi imuac niņni ewa hiawac tanec ménda wamma ewa biricac buņa tanec waņanzac. Néņ kecma andiaiguc imi, iminéņnec meefiefi mihicņianzu imi onac muru, zémindiņi qemindiņi iminéņ kecec solaņawac héla gocmia luaeyaguc mihicņi énécmianzac.

¹² Imuac mia ini zéwelecac méragina imi gagawiyu meyacmu. Waņu simiņgina héigic kuha qahac waņu meseli amumu. ¹³ Séwi hénaginawac wamma baec héná imi mindiņigic dindiņa waņu, imuhuc waņģic hénagina tihorik qihorik imi mehiaru énécmimia wammac. Qahac waņu simiņgina nétéc qétéré wambac niņac.

¹⁴ Ini ic embac moczoņ yanda iniguc luae zéma kecec téréya imi méndacma kemmu. Méņnéņ méņ imuhuc ménda wamma Miņ Kewunina hémmuac séc qahac. ¹⁵ Ini héņgaleņ waņamuma kecmu, onarunec méņnéņ méņ Anutuac ewa hiawac buņa imuac sigiwac niņac. Me sucginaiguc gété howuraguc méņ séra qema yandima réwéri mihicņi énécmiyu iminéņnec ic embac sasala mebiri énécmiwac niņac. ¹⁶ Ini galeņ mema kecmu, onarunec méņnéņ méņ nenedac momacgucac niņ wamma walac hicņi hicņiyawac mératéc buņa imi andé qeyec Esau ésécnec kaisero wamma kecbu me Anutu ee héihéi ménda wammima kecbu niņac. ¹⁷ Ini iwac hénia niņzu ésécnec inéņ kecma mériaņ mératéc memaņ zé kic masiyaguc

zésiac wamma welerec, nér qaecgémimia wañec. Wañu ewa melenjac nanaña mén ménda mi-hicñiyec.

¹⁸ Ini haréma keczu imi mia hémma osin-imbñac séc ménda wawaña Sainai baec boña imuhucya qahac. Baec boña imi mia geric bélaña zéma, siñi panamañ zéma, hosusu zapéla zéma, wiliñ wiliñ luhuc yanda zéma, ¹⁹ témuñac hétén yanda zéma, ac ewaya imuhucyaguc. Ac ewa imuac niñgic imi enenñ muñguc ménda énézémac niñac welecmitigic. ²⁰ Imi mia yañ beric acguc méñnéñ baec boña imuaru sicsaoc haréyu hocnéñ qegic humumac zéyu niñgic, imuac zézé seli ac wañ énécmiyec imuac ewaya bénzénñ nimmuac séc qahac wañec. ²¹ Iwawai kicninanénñ héhéña séc imuhucyanénñ imuhuc bac yandi yandi kunenñ yanda mihicñi énécmiyu Mose acguc bacna yandiyu zénéñña hirizac zéyec. ²² Nén ini imi Zion boña Anutu kekecyaguc iwac ama areña yanda kurumeñac Yerusalem harézu. Imuaru imi ségiségiac aria yanda hicñiyu, kua meme uña sasala ménda oloñ énéc énécmiawac séc zéma, ²³ méréc merac kurumeñguc qacgina oénécmimia ionac hénarion zéma, ic embac momac yanda ionac zégésigési ai miñina Anutu zéma, ic embac mesolañi énécmimia ionac uñahécgina zéma, ²⁴ Sisipac ac qeliawac miñ suc ic Yesu zéma, inén qocgé nénécmiyu Abelac sacya ogicma héipuc ac hiabia wañ nénécmianzac sacya hezac.

²⁵ Ini técgina nimma keczu, ac énézéanzac i andé qewu niñac. Becnec baeciguc goro ac wañ énécmiyu andé qegic bakia melenñ énécmiyu

néngacmuac séc qahac wañec. Wañu nini yomi kurumeñ igucnec goro ac nénézéanzac i andé qemaguc bakia imuac dimuhuc hia qizizíngéma néngacbiñec? ²⁶ Becnec imi ac hétéñ iminéñ baec imi mimiñzaliyec, néñ deguc imi sisipac ac yomuhuc zéma nénézézac; Ni méngucnec baecnec sac qahac, néñ baec kurumeñ momacnec mimiñzalimañ. ²⁷ Muñguc zéyec ac imi mia iwawai ménda mimiñzalimacac hezac iminéñ hehe seli hemacac niñ iwawai zéyu hicñima hezac. Mimiñzalimacac séc imuhucya imi netecgéyu qahac wammacac hezac imi zéasarizac. ²⁸ Imuac neñañ imi héngaleñ ama areña ménñ ménda mimiñ zalizaliawac séc imi mihicñi nénécmiyu meziñ. Imuac mia ewa hia ac wammiwiñ. Imuhuc wamma ehéihéi wammima bac yandi yandi wamma Anutunéñ niñu sécgémacac séciguc mepé qepési wammiwiñ. ²⁹ Némac niñ neñañ Anutu imi onowisi wawañawac geric bélaña.

13

Weleñ qeçe ai hiabia.

¹ Ninzéñ ninzéñ dacmuna tetecgia qahac siñgina niñamumu. ² Wañu ic kian ionac imi eluñ ménda unuyu weleñ qeéncmimu. Ic tosara ieneñ imuhuc wamma ménda inictegicmanec kua meme uña weleñ qeéncmigic. ³ Alahécgina hésa amaiguc onopocgic tacgic eñañ acguc momacnec onopoc énécmimia ésécnec nimma niñénécmimu. Ini acguc séwiginaguc keczu imuac niñ hénia qahac unuhéi wañ énécmigic réwéri mihicñima

keczu imi onac niñénécmimu. ⁴ Ini moczon eu iniñ kekecac niñgic eeyaguc wañu hehe tatac eu iniña buña imi Anutuac kiwaiguc ménda qaorac qegic. Kaisero wamma eu iniñac kekec mebirima sicsaoc heanzu ionac imi Anutunéñ kitiwa ku énécmimac. ⁵ Miñ Kewu eñeyaoc nénézéma zéyecnéñ; Neñ ménda wai énécmimañ. Wañu onac eluñ ménda numac. Imuac niñac soukiwawac hémbaoc ménda wamma kecmu. Iwawai he énécmizac imuac niñgic sécgémac. ⁶ Imuac neñañ imi yomuhuc zéwiñ zé ewa éréhéc ménda wanziñ; Miñ Kewuna imi méra néñanzac imuac ni bac yandi yandi ménda wammañ. Baec icnéñ némaciguc biria wañ némmac?

⁷ Galeñ hécgina Anutuac ac kuazéc énézéañgic ionac kekecginauwac héla imi dimuhuc hicñi énécmiyec imi hémma nimmaguc ninzén ninzéngina méndacma wammu. ⁸ Yesu Kristo imi orañ zéma deguc zéma tetecgia qahac imuhucyanec. ⁹ Imuac pakeñ ac hénia hénia mérera iminéñ ménda énépésima kemmac. Ewa qerigina imi ewa hiawac buñanéñ meseligic hiabia wammaç, néñ yaka neneac neuñ aciguc imi qahac, hénia ac imuhucya imi méndacma wañañgic imi onac méñ ménda méra énécmiyec. ¹⁰ Neñañ muru zaki téréya méñ taczac. Wañu imuac qahaiguc seseac nene imi sel hali téréyaiguc welen qema ai meanzu ieneñ nemu niñac qac buñagina ménda zéénécmimia. ¹¹ Imi mia késpedes ninawac mulu buñawac hofac oo ic eñeñañéñ yañac sacya mema hali qeria téréyawac téréya imuaru kereñañzac, néñ séwibusuya imi

demiñ sénganjeniguc gericnéñ ogic zedacma qahac wañanzac. ¹² Hénia imuac niñac Yesu imi acguc eñeya sacyanéñ ic embachéra météré énécmimañ zé sangulañ yanda imuac sénganjeniguc qenzen manzen mihicñiyec. ¹³ Imuac neñañ imuhucyanec iwac gamu qeque imi huama hali téréya sénganjeniguc iwac muru mekembiñ. ¹⁴ Baec yomuaru imi heheseli ama yanda méñ ménda he nénécmizac. Imuac méñ kecma bianguc hahaya imuac mia kic hihi wamma kecanziñ. ¹⁵ Imuac mia Yesuac niñ wamma nalé séc Anutu mepé qepésiac hofac omiwiñ. Mepé qepési legic iminéñ mia kua taséninawac héla gocmia wamma qac buñayawac héipuc ac wañanzac. ¹⁶ Haka hiabia zéma newa haleñ imi eluñ ménda unuyu wammanec kecmu. Haka imuhucya imi Anutuac kiwaiguc hofac oo ai héla tanec wamma ségiségi mihicñi mianzac.

¹⁷ Galeñ hécgina ionac ac imi niñ tohoma méra bacginaiguc kecmu. Ieneñ imi onac qeri uñaginawac wamma héngaleñ ai mewin zé eñaac niñ gésigési ai mihicñimuac hezac ésécnec nimma ai meanzu. Imuac nanjé énécmigic ieneñ ai imi ségiségi wamma memu, néñ yaiwisisiñ wamma ménda memu. Imuhuc wañgic onac muru héla ménda hicñi énécmiwac niñac.

¹⁸ Nonac niñac wamma zéwelecmu. Nini imi ai meanziñ séc haka eeyaguc wambiñ zé siñnina imuaru hezac imuac nonac muru qeri solañ he nénécmizac imi ninzénjéziñ. ¹⁹ Ni focdac onac muru liliñgéma kemmañ niñac méra némma zéwelecmu niñac zéseli énécmizua.

²⁰ Rama galen yanda Miñ Kewunina Yesu imi sisipac ac tetcgia qahac imuac sacyanéh humuc igucnec wagicma éréyec luaeac Anutu inéh mia ²¹ ai hiabia hénia héniaiguc mesolanj énécmima eneya ewa sinj méndacma ai memu niñac meseli énécmiyec. Imuhuc wamma eneya kiwaiguc haka hénj soroc sorocya Yesu Kristo inéh nec sucninaiguc mihicnimanj zé ai meanzac. Eebipiya edamuyaguc iminéh iwac muru nalé tetcgia qahac hema emma hemac. Hélacnec!

²² Ninzéh ninzéh dacmuna hécna ni zéwelec énécmizua; Nen ac imi meducnima oénécmizua imuac niñ, meme seli acna wanj énécmizua imuac niñgic ménda birimac. ²³ Wanju zéwa niñgic; Alanina Timoteo imi hésa ama igucnec bec hulacmigic ziki sipac qahac keczac. Inéh nalé ménda tecgýunec hamaciguc nekawu hama inichic.

²⁴ Galen hécgina zéma hénarinj téréya séc yaizézé acgina zézua. Italia baec igucnec tosara ienenj acguc yaizézégina zézu. ²⁵ Ewa hiayanéh ic embac momac yanda onac muru he énécmimac.

SISIPAC AC QJELIA
The New Testament and Psalms in the Kube Language
of Papua New Guinea
Buk Song na Nupela Testamen long tokples Kube long
Niugini

copyright © 2012 Global Bible Translators

Language: Mongi (Kube)

Translation by: Global Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

0403b50f-078d-52e2-a203-056e8a430665